

«والعصر»

کفثارهای در زمانه شناسی

تألیف، جمعی از نویسندها

به‌اهتمام

بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق(ع)

ویراستار علمی،

عطاءالله بیگدلی

باگفتارهای به قلم (به ترتیب حروف الفبا)

سید مجید امامی - عطاءالله بیگدلی - حجت الاسلام حمید پارسانها

حجت الاسلام علیرضا پناهیان - استاد اکبر جباری - دکتر محمد رحیمی

حجت الاسلام عبدالعلی رضائی - شهریار نژاشتاس - دکتر حسن عباسی - دکتر ابراهیم فیاض

دکتر حسن کچونیان - دکتر محمد صادق کوشکی - حجت الاسلام و المسلمین محمد مهدی مدراقدی

سید مهدی ناظمی - مهدی نصیبی - وحید یامینپور

فهرست مطالب

۷	سخن ناشر
۹	مقدمه
۱۲	بخش نوشت: تاریخ آکاہی
۱۵	فصل ۱. درآمدی بر بروز نشینی
	عطای الله بیگلاری
۳۳	فصل ۲. تفکر، فرهنگ و تمدن: ظهور و سقوط
	وحید یامین پور
۵۹	فصل ۳. ادوار تاریخی بشر
	سید مهدی ناظمی
۸۹	فصل ۴. تقدیر تاریخی غرب
	دکتر محمد رجبی
۱۱۹	فصل ۵. درآمدی بر فلسفه روش مطالعات زمانه شناختی
	سید مجید امامی
۱۳۷	فصل ۶. فلسفه تاریخ در منظر ابن خلدون و اشپنگلر
	وحید یامین پور
۱۵۳	فصل ۷. عبور از فردا (تأملی در باب تمدن، فرهنگ و هویت ایران امروز)
	دکتر محمد صادق کوشکی
۱۹۷	فصل ۸. انسان‌شناسی اسلامی و هبوط انسان غربی
	حجت الاسلام حمید پارسانیا
۲۱۱	فصل ۹. رستاخیز در هبوط
	حجت الاسلام حمید پارسانیا

می‌رود با اتکام به تأییدات الهی و تلاش همه‌جانبه اساتید، دانشجویان و مدیران دانشگاه، بتواند به مرجعی تمام عیار در گستره جهانی تبدیل گردد.

معاونت پژوهشی دانشگاه امام صادق علیه السلام با توجه به شرایط، امکانات و نیازمندی جامعه در مقطع کنونی با طرحی جامع نسبت به معرفی دستاوردهای پژوهشی دانشگاه، ارزیابی سازمانی - کارکردی آن‌ها و بالاخره تحلیل شرایط آتی اقدام نموده که نتایج این پژوهش‌ها در قالب کتاب، گزارش، نشریات علمی و.... تقدیم علاقه‌مندان می‌گردد. هدف از این اقدام - ضمن قدردانی از تلاش خالصانه تمام کسانی که با آرمان و اندیشه‌ای بزرگ و ادعایی اندک در این راه گام نهادند - درک کاستی‌ها و اصلاح آنها است تا از این طریق زمینه پرورش نسل جوان و علاقه‌مند به طی این طریق نیز فراهم گردد؛ هدفی بزرگ که در نهایت مرجعیت مکتب علمی امام صادق علیه السلام را در گستره بین‌المللی به همراه خواهد داشت. (ان شاء الله)

و لله الحمد

معاونت پژوهشی دانشگاه

مقدمه

انقلاب سال ۵۷ در ایران را نباید یک حرکت سیاسی دانست. متأسفانه فهم ناصواب ما از انقلاب اسلامی یکی از موانع بسیار جدی برای رشد و گسترش این حرکت عمیق است، انقلاب اسلامی حرکتی تمدنی برای آغاز مجدد حکومت الله است، بنابراین حضرت آقا فرمودند: «خط سیری که انقلاب اسلامی ترسیم می‌کند رسیدن به تمدن اسلامی است.»

استمرار حرکت معصومین علیهم السلام برای تحقق حقیقت جلاله «الله» را می‌توان در این حرکت مشاهده کرد؛ لذا است که امام فرمود: «انقلاب اسلامی زمینه‌ساز ظهور حضرت حجت است.»

زمانی که حرکت انقلاب اسلامی در روز دوازدهم فروردین به تأیید مردم رسید و مردم به جمهوری اسلامی رأی مثبت دادند؛ حضرت امام با این نگاه فرمودند: «دوازده فروردین روز نخست حکومت الله است.» (صحیفه امام، جلد ۲، صفحه ۴۵۳)

انتظار و توقع از انقلاب این بود که نگاه خدامحور را جایگزین نگاه اومنیستی کند و تجلیات الهی را در تمام ساحات زندگی بشری ساری و جاری کند و همچنین در حیطه معرفت نگاه سویژکتیویستی به عالم را کنار گذاشته و به دنبال حقیقت عینی عالم باشد؛ اما باز هم متأسفانه اکثر مجموعه‌ها به راهی رفتند که قبل از انقلاب به دنبال آن بودند و به تغییرات سطحی دل خوش کردیم که ثمرة آن بعد از سی سال از گذشت انقلاب اسلامی حاصل شدن انسان‌های سکولار از دانشگاه‌های جمهوری اسلامی

است، به جای تولید نرم افزارهای علمی این تمدن در دانشگاه‌هایمان، به مصرف علم غربی پرداختیم و زمینه‌ساز رشد بیشتر آن شدیم.

همان‌طور که دانشگاه‌هایمان حقیقت انقلاب اسلامی را در خود ساری و جاری نکردند؛ مع الاسف حوزه‌های علمیه نیز به جای دنبال کردن این حقیقت به سمت دانشگاهی شدن پیش رفتند و از رسالت اصلی خود غافل شدند که البته این جای تعجب نیست چراکه اقتضاء این تمدن غفلت و فراموشی الله است.

و اما امروز و در شرایط کنونی باید رنسانی دیگر در عالم به وجود آورد و این بار به جای برگشت به دوران یونان و روم باید به حقیقت ناب محمدی بازگشت، باید این لشه‌های سکولار علم غربی را به نورانیت انقلاب اسلامی که همان اسلام ناب محمدی در عصر حاضر است روشن کرد و زمینه ساز طرحی نو در این عالم شد.

تاریخ‌آگاهی و شناخت زمانه گامی اساسی در این مهسم است، مجموعه پیش رو گفتارهایی است، حاصل جلسات مستمر و طولانی اندیشمندان این حوزه در دانشگاه امام صادق علیه السلام این مجموعه از چیستی زمانه عسرت انگیز فعلی می‌پرسد و در مقام پاسخ پس از نگاهی کلی به تاریخ و سیر آن، سرانجام گوشهای از بحران امروزین تجدد را واگویه می‌کند، در تدوین این مجموعه سعی شده است تا زبان گفتاری و ادبیات اساتید حفظ شود و اصلاحات در جانی اعمال شده است که تبدیل گفتار شفاهی به نوشتار رهزن معنا بوده است، ویراستار سعی نموده با اضافه نمودن پاورقی و توضیحاتی در فهم مطلب و رجوع به منابع مدد رسان باشد و گاه موضوعات حاشیه‌ای را که در گفتار مرسوم است به صورت پاورقی درآورد.

ان شاهد الله به یاری حضرت حق مجموعه‌های دیگری از مباحث تاریخ تمدن، علم دینی، انقلاب اسلامی، مهدویت و... در آینده نزدیک تهیه و چاپ خواهد شد. در ضمن بر خود لازم می‌دانیم از خدمات مخلصانه برادر عطاء الله بیگدلی که با تلاش بسی دریغ خود زمینه گردآوری و ویراستاری این مجموعه را فراهم آورده و هم‌چنین از مساعدت‌های مرکز تحقیقات میان رشته‌ای دانشگاه امام صادق علیه السلام و ریاست محترم

آن جناب آفای دکتر اکبری و جناب آفای دکتر پیغامی کمال تشکر و قدردانی را نماییم که در تهیه این مجموعه، بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه السلام را یاری نمودند.

و من الله التوفيق و عليه التکلان
مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه السلام